

Sygn. akt: *IC 947/13*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Joanna Dorota Toczyłowska

Protokolant: Katarzyna Waško-Białas

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2014 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa K. T.

przeciwko S. R., K. S. oraz Skarbowi Państwa – Areszt Śledczy w B. zastępowanemu przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. odstępuje od obciążania powoda kosztami postępowania w całości

UZASADNIENIE

Po ostatecznym sprecyzowaniu swojego stanowiska procesowego powód K. T. wnosił o zasądzenie solidarnie od pozwanych S. R., K. S. oraz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Areszt Śledczy w B., kwoty 100.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych, ponadto powód wnosił o zasądzenie kwoty 10.000 złotych na rzecz Polskiego Związku Niewidomych w B..

W uzasadnieniu powód wskazywał, że w trakcie pobytu w Areszcie Śledczym w B. nie zapewniono mu odpowiedniego dla jego schorzenia leczenia i warunków bytowych wskutek czego stał się osobą praktycznie niewidomą, bez szansy na uratowanie wzroku. Powód wskazywał dalej, że powyższa placówka nie spełniała warunków do odpowiedniego leczenia ze względu na brak podstawowego sprzętu medycznego. Dalej powód podnosił okoliczność zafałszowania przez personel ambulatorium jednostki penitencjarnej dokumentacji medycznej w zakresie decyzji dotyczących jego leczenia.

Pozwani K. S. oraz S. R. wnosili o odrzucenie pozwu wskazując, że zgodnie z art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa, dalej z ostrożności procesowej wnosili o oddalenie powództwa z uwagi na bezzasadność twierdzeń powoda. Z kolei pozwany Skarb Państwa Areszt Śledczy w B. zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wnosił o oddalenie powództwa w całości, o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Ponadto pozwany wnosił o oddalenie wniosków dowodowych powoda zgłoszonych w treści pozwu z uwagi na fakt niesprecyzowania ich zakresu i okoliczności, które miałyby być przedmiotem dowodu. Pozwany wskazywał, że wobec powoda nie były podejmowane jakiegokolwiek

działania bądź zaniechania uniemożliwiającego bądź utrudniającego mu skorzystanie z należytej opieki medycznej, w tym również w zakresie jego dolegliwości dotyczących wzroku.

Dalej pozwany podnosił, że pomimo zachowania powoda polegającego na odmowie wyrażenia zgody na wymianę soczewki w oku prawym i wszczęcie na jej miejsce soczewki sztucznej, został on skierowany przez pozwanego na konsultacje do Kliniki Okulistycznej z zapytaniem, czy zastosowanie soczewki fikcyjnej jest zabiegiem niezbędnym w celu poprawienia zdolności widzenia. Jednocześnie pozwany wskazywał, że zachowanie powoda polegające na braku współpracy nie spowodowało odstąpienia od kontynuowania leczenia powoda mimo, że należy oceniać je w kategorii zachowania niewłaściwego, **uniemożliwiającego przeprowadzenie dalszych wysokospecjalistycznych badań elektrofizjologicznych.**

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Powód już od wielu lat zmagają się z poważną wadą wzroku w postaci wysokiej krótkowzroczności i astygmatyzmu, już w okresie dzieciństwa nosił okulary korekcyjne, w związku z powyższym schorzeniem orzeczono wobec niego o przyznaniu mu umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, którą datuje się na 13 rok życia. (k. 72)

Bezsporną okolicznością jest pobyt powoda w Areszcie Śledczym w B. w okresie od 24 września 2009 roku do 31 lipca 2013 roku z 9-cio miesięczną przerwą w karze. W trakcie pobytu powoda w areszcie korzystał on z dużą częstotliwością ze specjalistycznych konsultacji lekarskich z zakresu okulistyki, zarówno w ambulatorium jednostki penitencjarnej, jak i w zewnętrznych placówkach szpitalnych w związku ze zgłaszanymi przez niego dolegliwościami związanymi z aparatem wzroku. Powyższe specjalistyczne konsultacje okulistyczne odbywały się m.in. w dniach 30 września 2009 roku, 07 października 2009 roku, 08 października 2009 roku, 05 listopada 2009 roku, 09 listopada 2009 roku, 06 stycznia 2010 roku, 23 kwietnia 2010 roku, 17 czerwca 2010 roku, 08 lipca 2010 roku, 22 sierpnia 2010 roku, 25 września 2010 roku, 08 października 2010 roku, 13 października 2010 roku, 20 października 2010 roku, 02 listopada 2010 roku, 04 listopada 2010 roku, 28 listopada 2012 roku, 05 grudnia 2012 roku, następnie powód odbywał 9 miesięczną przerwę w odbywaniu kary pozbawienia wolności i wówczas korzystał z konsultacji lekarskich we własnym zakresie, po czym po powrocie do jednostki penitencjarnej ponownie korzystał z konsultacji okulisty w dniach 09 stycznia 2013 roku, 16 stycznia 2013 roku, 23 stycznia 2013 roku, 06 lutego 2013 roku, 13 lutego 2013 roku, 18 lutego 2013 roku, 27 marca 2013 roku, 10 kwietnia 2013 roku, 24 kwietnia 2013 roku, 15 maja 2013 roku, 24 lipca 2013 roku, 30 lipca 2013 roku. (książka zdrowia osadzonego, dokumentacja medyczna).

W dniu 22 maja 2013 roku powód złożył w Ambulatorium Aresztu Śledczego w B. oświadczenie, w treści którego nie wyraził zgody na wymianę soczewki w oku prawym i wszczęcie w jej miejsce soczewki sztucznej, wskazując, że potrzebuje soczewki fikcyjnej. (k. 97), po czym dnia 08 czerwca 2013 roku złożył Kierownikowi Ambulatorium Aresztu Śledczego w B. oświadczenie, w którym wyraził swoją wolę dotyczącą zaniechania kontynuowania leczenia farmakologicznego. Pomimo powyższego oświadczenia w dalszym ciągu poddawano powoda konsultacjom i leczeniu. W toku postępowania powód zaprzeczał, aby to on sporządził powyższe oświadczenie, wskazując na okoliczność sfalszowania tych pism przez pozwanych pracowników ambulatorium.

Postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 31 lipca 2013 roku w sprawie II AKzw 1295/13 zmieniającym postanowienie Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 06 czerwca 2013 roku sygn. akt IV Kow 109/13/Pr udzielono skazanemu K. T. przerwy w odbywaniu szeregu kar pozbawienia wolności na okres 3 miesięcy.

W piśmie datowanym na dzień 07 listopada 2013 roku wskazana przez powoda prywatna placówka okulistyczna L., która według wskazań powoda miała podjąć się zabiegu wszczęcia soczewki fikcyjnej, w nawiązaniu do wniosku o udzielenie informacji skierowanego przez Sąd Okręgowy w Białymstoku IV Wydział Penitencjarny i Nadzoru na Wykonywaniem Orzeczeń Karnych – wskazała, że u powoda nie jest możliwe wykonanie zabiegów korekcji laserowej wady, bądź doszczepienia soczewek fikcyjnych, ze względu na istnienie niedowidzenia w oku lewym, zbyt małą liczbę komórek siatkówki rogówki obu oczu, zbyt wysoką wadę wzroku obu oczu oraz zbyt cienkie rogówki obu oczu. Dalej wskazując w treści pisma, że na przełomie 3 lat poprawa wzroku w oku prawym powoda uległa poprawie o 2 do 3 rzędów z tablic Snellena (z odl. 5 m), wyjaśniając, że podczas pierwszej wizyty w dniu 28 września 2010 roku powód w

badaniu oka lewego nie czytał żadnych opotypów z tablic Snellena do dali (z odległości 5 metrów), a tylko największe litery z odległości 1 metra od oka, zaś na ostatniej wizycie w dniu 08 października 2013 roku powód przeczytał czwarty rząd z tablicy z odległości 5 metrów oraz najdrobniejsze litery z tablic Snellena do bliży. (k. 203 – 205).

W dniu 28 grudnia 2013 roku wydano postanowienie o umorzeniu śledztwa prowadzonego w sprawie wskazywanego przez powoda przekroczenia uprawnień przez kierownika ambulatorium i podrobienia oświadczenia o rezygnacji z leczenia i przyjmowania leków. W toku wszczętego śledztwa przesłuchano świadków i pobrano materiał porównawczy w postaci próbek pisma ręcznego. Następnie biegły w dziedzinie kryminalistycznego badania pisma i dokumentów poddał próbki badaniom grafologicznym, które nie potwierdziły, aby przedmiotowe oświadczenia podpisane czytelnie imieniem i nazwiskiem powoda zostały nakreślone przez kierownika ambulatorium Aresztu Śledczego w B. ani inne osoby, których wzory pisma przedstawiono do badań, powyższe postanowienie zostało w dniu 30 grudnia 2013 roku zatwierdzone przez prokuratora. (k. 285 – 286).

W dniu 07 kwietnia 2014 roku powodowi doręczono wezwanie do stawienia na badania dotyczące sporządzenia opinii sądowno-lekarskiej, mające się odbyć w dniu 09 kwietnia 2014 roku w Poradni Okulistycznej przy (...) w B., jednakże powód nie stawiał się na powyższy termin. (k. 234, 236).

Jako że skazany, po zakończonej przerwie w odbywaniu kary nie stawiał się do właściwej jednostki penitencjarnej, Sąd Okręgowy w Białymstoku IV Wydział Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych w dniu 11 marca 2014 roku wydał postanowienie o zarządzeniu poszukiwania powoda listem gończym, wskutek czego ponownie osadzono skazanego w dniu 23 kwietnia 2014 roku (k. 222 – 224), co umożliwiło w efekcie przeprowadzenie badania powoda i wykonanie opinii przez biegłą.

Biegła z zakresu okulistyki dr n. med. I. B. (1) w sporządzonej w dniu 20 października 2014 roku opinii sądowno-lekarskiej wskazywała, że w przeprowadzonym przez nią w dniu 10 września 2014 roku komputerowym badaniu wady wzroku powoda, wada oka prawego wynosiła -9,0 Dsph i -3,0 Dcyl w osi 10 stopni zaś oka lewego -17,0 Dsph i -0,5 Dcyl w osi 100 stopni. Biegła po przeprowadzeniu specjalistycznych badań i analizie dokumentacji medycznej zawartej w aktach sądowych oraz wykonaniu badań dodatkowych wskazała, że powód w trakcie swojego pobytu w Areszcie Śledczym w B. w okresie od 24 września 2009 roku do 31 lipca 2013 roku był leczony prawidłowo, o czym w jej przekonaniu świadczą bardzo liczne konsultacje okulistyczne lekarza okulisty w Areszcie Śledczym w B., oraz liczne przypadki skierowania powoda na konsultacje i badania dodatkowe w Klinice (...) w B., a także stosowanie leków.

Biegła wyjaśniała, że nie ustalono jednoznacznie przyczyny tak niskiej ostrości wzroku w obu oczach, wskazując dalej, iż nie potwierdza jej stan miejscowy obu oczu. Podkreśliła, że powód poruszał się swobodnie w obcym pomieszczeniu, siadając na wskazane miejsce bez pomocy innych osób. Dalej podała, że nie stwierdzono zmian w przednim odcinku i na dnie oka, które by w takim stopniu upośledzały widzenie. Ponadto biegła zauważa, że w przeprowadzonych w różnych okresach badaniach powoda zauważono dużą i niczym nie uzasadnioną rozbieżność w ostrości jego wzroku. W trakcie badania w Klinice (...) w B. z dnia 04 listopada 2010 roku powód widział z korekcją okiem prawym =1/50, czyli liczył palce z odległości 1 metra, natomiast badanie oka lewego wskazywało na światłopoczucie bez lokalizacji, w dniu tego badania lekarz prowadzący stwierdził, że stan miejscowy gałek ocznych oraz wykonane badania nie uzasadniają tak niskiej ostrości wzroku. Z karty informacyjnej pobytu powoda w (...) Publicznym (...) w W. w okresie od 11 do 12 maja 2011 roku wynika, iż w trakcie przeprowadzonych u powoda badań okulistycznych stwierdzono, że powód widział okiem prawym z korekcją własną Vod 5/8 czytając pojedyncze litery, do bliży z korekcją własną Snod 0,5, zaś okiem lewym widział z korekcją własną Vos 5/25 czytając pojedyncze litery, zaś do bliży z korekcją własną Snos 0,75, co wskazywałoby na okoliczność odzyskania wzroku w oku lewym (k. 134). W trakcie jednej z kolejnych konsultacji okulistycznych powoda mającej miejsce w (...) Szpitalu (...) w dniu 18 lutego 2013 roku w trakcie badania okulistycznego stwierdzono, że powód widział z korekcją okiem prawym 1/50, natomiast badanie oka lewego ponownie wskazywało na brak światłopoczucia tj. ślepotę. (książeczka zdrowia osadzonego)

Biegła zauważa, że w niespełna kilka miesięcy później w trakcie badania powoda w Centrum Mikrochirurgii L. w W. w dniu 08 października 2013 roku powód okiem prawym widział z korekcją 0,5, natomiast okiem lewym z korekcją

0,4 przy czym do blizy widzial okiem prawym i lewym z korekcja 0,5 (tj. 100% dobrego widzenia), a zatem powod ponownie widzial na lewe oko, natomiast podczas przedmiotowego badania przeprowadzonego przez biegla sadowa w dniu 11 wrzesnia 2014 roku powod widzial okiem prawym z korekcja tj. liczyl palce z 0,5 metra, a badanie oka lewego ponownie wskazywalo na brak swiatlopoczucia tj. slepote, w trakcie tego badania powod nie czytala rowniez do blizy tablic Snellena.

W trakcie rozprawy w dniu 09 grudnia 2014 roku biegla I. B. (1) wyjasniala, ze badanie komputerowe refraktometrem mowi o zaistnieniu wady wzroku w postaci np. krótkowzrocznosc lub astygmatyzmu, jednakze opierajac sie na badaniu przeprowadzonym refraktometrem nie mozna okreslic w jakim stopniu pacjent widzi w rzeczywistosci, dodajac, ze w tym zakresie nalezy opierac sie na wspolpracy z pacjentem, a takze, ze pacjent ma mozliwosc wprowadzenia w blad lekarza okuliste co do ostrosci widzenia. Odnoszac sie do kwestii leczenia krótkowzrocznosc biegla wskazywala, ze nie istnieje metoda jej leczenia, natomiast wszczepienie soczewek falkijnych nie cofnie krótkowzrocznosc, ale powodujac refrakcje oka umozliwi lepsze widzenie, porownujac mechanizm dzialania soczewek falkijnych do wszczepienia okularow do wnetrza oka.

W trakcie tejze rozprawy pozwani pracownicy ambulatorium przedlozili prace rysunkowe wskazujac na okolicznosc ich sporzadzenia przez powoda, wyjasniajac, ze powod tworzy rowniez wiezienna gazetke komiksowa, argumentujac dalej, ze dla wyzej wskazanych celow powod sklada do administracji pisma w ktorych przedstawia zapotrzebowanie na przybory plastyczne.

W notatce sluzbowej z dnia 19 grudnia 2014 roku wskazano, ze z dokumentacji skazanego K. T. wynika, iz wielokrotnie uzyskiwal on mozliwosc otrzymywania przyborow przydatnych do wykonywania prac artystycznych, uzyskujac potrzebne do tego materialy z zewnatrz za posrednictwem talonow na paczki z taka zawartoscia. (k. 390).

Wskazane w zalaczeniu kopie pism kierowanych do Dyrektora Aresztu Slעדczego w B. zawieraly prosby powoda o wydanie mu talonow higieniczno-odziezowych zawierajacych dlugopisy w ilosciach od 10 do 15 sztuk, olowki, mazaki, markery, zeszyty A4, bloki A4 w kratke, prase, czasopisma i ksiazki, krzyzowki, ta sme klejaca, gry do konsoli PS2 (P. (...)), Joystick/Pad do PS2, nici do szycia, w jednym z pism (k. 391), powod okreslil przeznaczenie wyzej wskazanych akcesoriow plastycznych jako potrzebnych „do gazetki” (k. 391 – 401).

Sad dokonujac analizy niniejszej sprawy w kontekscie biernej legitymacji procesowej podzielim w pelni argumentacje pozwanych pracownikow ambulatorium. W ocenie Sadu nie znajduje uzasadnienia kierowanie przez powoda roszczenia o zadoścuczynienie względem personelu lekarskiego ambulatorium pozwanej jednostki penitencjarnej. Z okolicznosci niniejszej sprawy wynika bezsprzecznie, ze do ewentualnego naruszenia dobr osobistych powoda mialo dojsc w Areszcie Slעדczym w B., gdzie wykonywano orzeczona wobec powoda karę pozbawienia wolnosc. Jako ze stosowanie srodkow przymusu w postaci umieszczania skazanych w zakladach karnych stanowi jeden z atrybutow wladzy publicznej, okolicznosc ta niejako determinuje okreslenie podstawy prawnej odpowiedzialnosc za ewentualne naruszenie dobr osobistych powoda, wedlug art. 417 k.c., ktory w swoim zakresie odnosi sie do dzialania wladzy publicznej. Okreslona w art. 417 k.c. konstrukcja odpowiedzialnosc za szkode wyrzadzona przez niezgodne z prawem dzialanie lub zaniechanie przy wykonywaniu wladzy publicznej zaklada wyklucznie odpowiedzialnosc osoby prawnej, ktora odpowiada za zachowania osob tworzacych jej strukture organizacyjna. Zachowania tych osob fizycznych „obciazaja” te osobę prawną bez względu na to jakie miejsce w jej strukturze zajmują. Dlatego tez Sad uznal, ze w przedmiotowej sprawie z uwagi na brak biernej legitymacji procesowej zachodzacej po stronie pracownikow jednostki penitencjarnej, ewentualnych roszczen mozna dochodzic na drodze sadowej wyklucznie wobec Skarbu Panstwa Aresztu Slעדczego w B..

Oceniajac zasadnosc powodztwa nalezy zauwazyc, ze kwestie ochrony dobr osobistych reguluje przepis art. 24 § 1 k.c., zgodnie z ktorym ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrozone cudzym dzialaniem, moze zadam zaniechania tego dzialania, chyba ze nie jest ono bezprawne, zas w razie juz dokonanego naruszenia moze on takze zadam, azeby osoba, ktora dopuscila sie naruszenia, dopenila czynnosc potrzebnych do usuniecia jego skutkow, w szczegolnosc, azeby zlozyla oswiadczenie odpowiedniej tresci i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie

można również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Odesłanie do reguł kodeksowych odnoszących się do zadośćuczynienia, nakazuje zastosować art. 448 k.c. Przepis ten stanowi z kolei, że w razie naruszenia dobra osobistego Sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Z kolei przepis art. 23 k.c. zawiera przykładowy katalog dóbr osobistych, do których zalicza również m.in. cześć człowieka. Nie jest to katalog zamknięty, a jedynie przykładowe wyliczenie. Ma ono jednak określone znaczenie, bowiem wyraźne wymienienie danego dobra osobistego w tym przepisie zwalnia pokrzywdzonego od wskazywania, że konkretne zachowanie stanowi naruszenie dobra osobistego.

W świetle oceny dokonanej przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 marca 2010 roku nie ulega jednak wątpliwości, iż prawo do godnego odbywania kary pozbawienia wolności należy zaliczyć do katalogu dóbr osobistych. Dlatego też Sąd uznał, że wskazywane przez powoda uchybienia dotyczące polegające m.in. na nie udzielaniu świadczeń zdrowotnych odpowiadających aktualnej wiedzy medycznej oraz ograniczaniu zakresu tych świadczeń, wskazujących na roztoczenie w sposób niewłaściwy opieki zdrowotnej nad powodem mogłyby w ocenie Sądu stanowić wystarczającą przesłankę do stwierdzenia naruszenia dobra osobistego w postaci godnego odbywania kary pozbawienia wolności.

Wymóg zapewnienia przez Państwo godziwych warunków odbywania kary pozbawienia wolności jest jednym z podstawowych obowiązków demokratycznego państwa prawnego, wynikającym z norm prawa międzynarodowego. Zgodnie bowiem z art. 10 ust. 1 ratyfikowanego przez Polskę międzynarodowego paktu praw osobistych i publicznych z dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167 i 169) oraz art. 3 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, każda osoba pozbawiona wolności musi być traktowana w sposób humanitarny i z poszanowaniem przyrodzonej godności człowieka. Zasady powyższe zostały recypowane do polskiego porządku prawnego i wyrażone w art. 40, 41 ust. 4 i art. 47 Konstytucji” sygn. II CSK 486/09, Lex nr 599534. Trudno zresztą pominąć, że prawo człowieka do poszanowania godności, wyrażającej się w poczuciu własnej wartości i oczekiwaniu szacunku ze strony innych ludzi, dotyczy wszystkich aspektów życia osobistego człowieka i obejmuje zatem także taką jego sferę, która jest związana z pozbawieniem wolności.

W niniejszej sprawie należało przede wszystkim ustalić, czy doszło do naruszenia tak rozumianego dobra osobistego, a dopiero w przypadku pozytywnej odpowiedzi ustalić, czy działanie pozwanego było bezprawne.

Wyjaśniając istotę dóbr osobistych należy wskazać, iż dawniej przy rozstrzyganiu o ich naruszeniu dominowało podejście subiektywistyczne. Przyjmowano, iż dobra osobiste to indywidualne wartości uczuć i stanu psychicznego konkretnego człowieka. Jego subiektywne odczucie powinno mieć decydujące znaczenie dla oceny, czy doszło do naruszenia jakiegoś cenionego przez niego dobra osobistego. Obecnie przeważa pogląd, iż przy ocenie, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, decydujące znaczenie ma nie tyle subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej, ile to, jaką reakcją wywołuje w społeczeństwie to naruszenie. Innymi słowy oceny, czy w konkretnym przypadku nastąpiło naruszenie dóbr osobistych, należy dokonywać przy przyjęciu kryteriów poddanych obiektywizacji, uwzględniających odczucia ogółu, a także powszechnie przyjmowane i wynikające z obyczajów normy postępowania (tak SN w wyroku z 5 kwietnia 2002 roku II CKN 953/00, z 26 października 2001; V CKN 195/01). Osoba pozbawiona wolności przez sam fakt przebywania w izolacji nie traci podstawowych praw gwarantowanych przez Konstytucję i stosowne akty prawa międzynarodowego. W ocenie Sądu należy jednak podkreślić, iż każda osoba pozbawiona wolności bądź tymczasowo aresztowana musi godzić się z dolegliwościami wynikającymi z samego faktu odbywania kary bądź stosowania środka zapobiegawczego, a także z warunkami, jakie taki stan niesie.

Warto zaznaczyć, że zgodnie z dorobkiem orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, art. 3 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka nie gwarantuje osadzonym opieki medycznej na tym samym poziomie, co w najlepszych, ogólnodostępnych ośrodkach medycznych. Poza tym Trybunał uznał, że ambulatoria/szpitala przywięziennne, w porównaniu ze szpitalami publicznymi, dysponują ograniczonym wyposażeniem i środkami medycznymi, m.in.

sprawa O. przeciwko Ukrainie (skarga nr 53896/07, wyrok z dnia 15 października 2009 roku). Jednocześnie Trybunał zachował rezerwę przy ocenie standardów opieki medycznej w więzieniach, wskazując, że standardy te muszą być zgodne z poszanowaniem godności osadzonego, uwzględniając przy tym praktyczne wymagania kary pozbawienia wolności, zaś wynikiłe w ten sposób ograniczenia więźniowie muszą akceptować. W innym orzeczeniu Trybunał wskazał, że art. 3 Konwencji nie należy interpretować w ten sposób, że powinny być spełniane wszystkie życzenia i oczekiwania dotyczące prowadzonego leczenia (sprawa M. przeciwko Holandii, skarga 24919/03, wyrok z dnia 29 września 2005 roku). Z kolei w sprawie Kudła przeciwko Polsce (skarga nr 30210/96, wyrok z dnia 26 października 2000 roku) Trybunał stwierdził, że nie jest naruszeniem art. 3 Konwencji odmowa konsultacji z wybranym lekarzem-specjalistą, jeżeli wcześniej zapewniono więźniowi odpowiednią pomoc medyczną w inny sposób. Osadzony musi liczyć się z ograniczeniami, jakie niesie za sobą kara pozbawienia wolności, a administracja więzienna nie jest obowiązana spełniać wszystkich jego oczekiwań i życzeń.

Dalej dla określenia odpowiedzialności odszkodowawczej władz publicznych, obok zdarzenia sprawczego w postaci naruszenia dóbr osobistych, konieczne jest ustalenie pozostałych przesłanek odpowiedzialności deliktowej, a więc szkody i związku przyczynowego. Przepis art. 417 k.c. nie zawiera w tej kwestii żadnej regulacji, a więc we wskazanym zakresie należy stosować ogólne reguły dotyczące kompensaty szkody majątkowej i niemajątkowej, oraz koncepcji związku przyczynowego – w szczególności ujęte w przepisie art. 361 k.c. przy czym trzeba wskazać, iż obowiązek wykazania owych przesłanek, jak również ciężar dowodu relacji kauzalnych spoczywa na w myśl zasady wyrażonej w (art. 6 k.c.) na stronie powodowej, natomiast na pozwanym spoczywa ciężar dowodu, że naruszenie to nie było bezprawne. Dopiero wykazanie wszystkich wymienionych wyżej przesłanek skutkuje uwzględnieniem powództwa o ochronę dóbr osobistych.

Choć nie ulega wątpliwości, że powód boryka się z szeregiem problemów zdrowotnych, w tym także schorzeń związanych z narządem wzroku w postaci astygmatyzmu i wysokiej krótkowzroczności obu oczu, to jednakże w ocenie Sądu w toku postępowania dowodowego nie ujawniono okoliczności wskazujących że w trakcie pobytu powoda w Areszcie Śledczym w B. nie został on objęty należyłą opieką medyczną. Ze zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności zaś z dokumentacji medycznej powoda z okresu jego pobytu w areszcie, a także z opinii biegłej wynika, wprost przeciwnie, że leczenie powoda było systematyczne, charakteryzowało się dużą częstotliwością udzielanych konsultacji lekarskich, jak również, że podejmowane było w sposób zgodny z aktualną wiedzą medyczną. Powyższe sąd ustalił w oparciu o dokumentację medyczną powoda, w szczególności zaś na podstawie książki zdrowia osadzonego. Sąd nie miał również zastrzeżeń do opinii sporządzonej przez biegłą sądową z zakresu okulistyki I. B. (2), która również wskazywała na prawidłowe podejmowanie leczenia powoda. Opinia została sporządzona przez osobę dysponującą odpowiednią wiedzą i doświadczeniem zawodowym, ponadto oparta była na badaniu bezpośrednim powoda. Wnioski sformułowane w opinii są jasne i logiczne, a nadto poparte stosowną argumentacją, przedstawiony zaś w procesie formułowania wniosków końcowych tok rozumowania nie budzi żadnych wątpliwości. Zdaniem Sądu opinia biegłej nie budziła zastrzeżeń, dlatego też Sąd uczynił ją podstawą istotnych dla sprawy ustaleń faktycznych w zakresie wymagającym wiadomości specjalnych.

Opisywane przez powoda negatywne doznania stanowią zdaniem Sądu wyłącznie jego osobiste odczucia. Obiektywna ocena tych odczuć nie może prowadzić do wniosku, że w niniejszej sprawie nastąpiło naruszenia dóbr osobistych powoda.

W ocenie Sądu powód nie uczynił zadość obowiązkowi wskazanemu w art. 6 k.c. nie wykazał bowiem aby opieka zdrowotna udzielana przez pozwaną jednostkę penitencjarną czy też brak tejże opieki naruszyły jego dobra osobiste w postaci zdrowia i godnych warunków odbywania kary pozbawienia wolności.

Uwzględniając wszelkie okoliczności przedmiotowej sprawy wskazujące w sposób jednoznaczny na brak naruszenia przez pozwanego dóbr osobistych powoda tak w zakresie warunków odbywania kary pozbawienia wolności, jak też w zakresie jego zdrowia, bezprzedmiotowym stały się tym samym dalsze ustalenia, co do wymiaru krzywdy i jej oceny poprzez pryzmat relacji kauzalnych, a także dalszej jej oceny pod względem bezprawności.

Wobec braku wykazania przez powoda okoliczności dotyczących naruszenia dóbr osobistych zasadnym było w ocenie Sądu oddalenie powództwa w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., odstępując w całości od obciążania powoda kosztami postępowania.